

Federația Națională a Agricultorilor din Moldova

Monitorizarea pieței angro de legume din Moldova în luna octombrie 2010

**Chișinău
octombrie 2010**

Castraveți și roșii

În luna octombrie comercializarea roșiilor și castraveților a înregistrat un declin. Aceste produse sunt comercializate la un preț mai mare și în cantități mai mici, fapt ce a condus la o scumpire vizibilă a producției. Cea mai mare parte a producției pe piețele angro este de import și mica parte de producție autohtonă nu are mare influență la formarea prețului. Producția autohtonă este comercializată la un preț mai mic.

Roșiile și castraveții permanent au fost expuse spre comercializate numai pe piețele din Chișinău și Ungheni. Producția de import în curând va substitui toată producția autohtonă, din cauză că aceasta lipsește, sau este produsă în cantități mici. Producția este cel mai des de origine românească, pe piață mai sunt expuse roșii turcești. Producția autohtonă este cel mai des de seră, iar o bună parte din producția de câmp este comercializată în stare verde. Producția este ambalată în lăzi de carton a câte 15-20 kg, sau în saci de polietilenă (castraveții). Roșiile și castraveții sunt cel mai des comercializați de către intermediari.

Castraveți de origine autohtonă sunt rar întâlniți în piețe, cel mai des sunt importați din România și Turcia.

Tabelul 1. Evoluția prețurilor medii la castraveți în luna octombrie 2010

CASTRAVEȚI								
Piața	Preț mediu angro, lei/kg						Abatere, %	
	J. 07.10.10	J. 14.10.10	J. 21.10.10	J. 28.10.10	Sep. 2010	Oct. 2010	Oct.2010/ Sep.2010	Oct.2010/ Oct.2009
	Bălți	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Cahul	12	n/a	n/a	n/a	n/a	12	n/a	n/a
Chișinău Albișoara	4,00	18,00	21,00	18,00	10,00	15,25	52,50	22,00
Edineț	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Ungheni	10,00	15,00	22,00	25,00	9,40	18,00	91,49	42,86

Sursa: www.agravista.md

* n/a - nu există valori

În luna curentă prețul la castraveți a continuat să se majoreze, însă nu cu tempoul din perioada precedentă. Potrivit datelor colectate de către experții AGROinform, castraveții au fost comercializați frecvent numai pe piețele monitorizate din Chișinău și Ungheni.

Prețurile castraveților de la producători au fost mai mici decât pe piață pe întreg parcursul lunii. Dacă în prima decadă a lui octombrie, producătorii dețineau cantități medii de producție, atunci la sfârșitul lunii cantitățile au descrescut vizibil, iar prețul a înregistrat o majorare.

În Rusia (Moscova) castraveții au fost comercializați în mediu cu 45,00 RUR/kg (17,10 lei/kg), iar pe piețele din Ucraina (Copani) la un preț mediu de 10,87 UAH/kg (16,08 lei/kg) și cu 13,00 UAH/kg (19,24 lei/kg) în Lvov.

Roșiile sunt comercializate în cantități medii, cea mai mare parte din producția este importată din România și Turcia. Producția autohtonă este comercializată în cantități mici. Numărul producătorilor de roșii de seră în perioada de referință a descrescut considerabil. Cererea mare și oferta autohtonă mică, favorizează importul.

Pe piețele internaționale roșiile au înregistrat o majorare a prețului. În luna octombrie, prețul tomatelor pe piețele din Turcia s-a majorat de circa trei ori, comparativ cu luna precedentă. Creșterea se datorează recoltei mici de roșii care a fost afectată în anul curent de molia tomatelor. În cazul dat Turcia va fi nevoită să importe roșii pentru a suplini cererea în caz de necesitate, informează

lol.org.ua. Turcia este al treilea producător de roșii, după China și SUA, producția globală de roșii anuală în Turcia este de 11 mln. tone.

Tabelul 2. Evoluția prețurilor medii la roșiile de seră în luna octombrie 2010

ROȘII DE SERĂ								
Piața	Preț mediu angro, lei/kg						Abatere, %	
	J. 07.10.10	J. 14.10.10	J. 21.10.10	J. 28.10.10	Sep. 2010	Oct. 2010	Oct.2010/ Sep.2010	Oct.2010/ Oct.2009
	Bălți	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Cahul	12,00	n/a	23,00	n/a	7,27	17,50	140,72	n/a
Chișinău Albișoara	13,00	18,00	20,00	20,00	9,00	17,75	97,22	127,56
Edineț	n/a	n/a	22,00	22,00	n/a	22,00	n/a	120,00
Ungheni	6,00	14,00	23,00	25,00	7,60	17,00	123,68	96,07

Sursa: www.agravista.md

n/a - nu există valori.

Conform experților AGROinform, roșiile de seră nu s-au comercializat doar pe piețele din Bălți. Cel mai mic și cel mai mare preț fiind înregistrat la piața agricolă din Ungheni, de 6,00 lei/kg, la data de 7 octombrie și respectiv de 25,00 lei/kg, la data de 21 și 28 octombrie.

Tabelul 3. Evoluția prețurilor medii la roșiile de câmp în luna septembrie 2010

ROȘII DE CÂMP								
Piața	Preț mediu angro, lei/kg						Abatere, %	
	J. 07.10.10	J. 14.10.10	J. 21.10.10	J. 28.10.10	Sep. 2010	Oct. 2010	Oct.2010/ Sep.2010	Oct.2010/ Oct.2009
	Bălți	10,00	8,00	12,00	n/a	7,10	10,00	40,85
Cahul	10,00	6,00	7,00	n/a	6,40	7,67	19,79	82,53
Chișinău Albișoara	8,00	8,00	9,00	18,50	8,10	10,88	34,26	171,87
Edineț	6,00	6,00	n/a	n/a	4,50	6,00	33,33	87,40
Ungheni	6,00	6,00	n/a	n/a	5,80	6,00	3,45	50,00

Sursa: www.agravista.md

n/a - nu există valori.

Prețurile producătorilor de roșii de seră sunt mai mici decât prețurile de comercializare din piețele monitorizate de către experții AGROinform. Numărul de producători a descrescut considerabil, și cantitățile oferite de aceștia la fel.

Pe piețele internaționale roșiile au fost comercializate la un preț mediu de 36,25 RUR/kg (13,75lei/kg) în Rusia (Moscova). În Polonia (Bronishe), roșiile de seră au fost comercializate cu circa 1,17 EUR/kg (19,10 lei/kg). La piețele din Lvov și Copani (Ucraina), roșiile au fost comercializate cu 10,00 UAH/kg (14,80 lei/kg) și respectiv 7,18 UAH/kg (10,62 lei/kg).

În perioada următoare cantitățile de castraveți și roșii de import expuse pe piețele angro din țară vor crește.

Ardei dulci și vânătă

Luna octombrie se caracterizează printr-un volum stabil de ardei dulce și vinete expus pe piețele angro monitorizate din țară. S-au comercializat în special ardei dulce și vinete de origine autohtonă, dar a fost propusă spre comercializare și producție de import. Calitatea producției este înaltă, ardeii și vinetele fiind ambalați în saci de plasă. Cele mai mari cantități de ardei și vinete s-au comercializat pe piețele din Chișinău și Bălți.

În perioada analizată prețul maxim de comercializare a ardeiului dulce fost înregistrat la piața din Bălți (11,00 lei/kg) în ultimele zile a lunii octombrie, iar prețul minim 2,00 lei/kg a fost înregistrat în prima jumătate a lunii pe piețele din Bălți și Chișinău.

Comparativ cu luna precedentă prețurile medii la ardeiul dulce au înregistrat o scădere de la 5,41% la piața din Ungheni, până la 27,81% la piața din Cahul, excepție fiind doar piața din Bălți, unde prețurile medii au suferit o majorare nesemnificativă. Motivele care au stat la baza micșorării prețului sunt în primul rând cantitățile mari de producție expusă în această perioadă în vânzare.

În comparație cu aceeași perioadă a anului 2009 prețurile au fost în descreștere, abaterea variind între 18,59% și 34,88%, excepție fiind piața din Bălți unde prețurile au fost în creștere cu 15,00%.

Tabelul 4. Evoluția prețurilor medii la ardeiul dulce în luna octombrie 2010

ARDEI DULCI								
Piața	Preț mediu angro, lei/kg						Abatere, %	
	J. 07.10.10	J. 14.10.10	J. 21.10.10	J. 28.10.10	Sep. 2010	Oct. 2010	Oct.2010/ Sep.2010	Oct.2010/ Oct.2009
	Bălți	3,50	5,00	4,50	10,00	5,70	5,75	0,89
Cahul	3,50	5,00	5,00	6,00	6,76	4,88	-27,81	-24,92
Chișinău Albișoara	3,00	5,00	5,50	8,50	7,00	5,50	-21,43	-33,73
Edineț	5,00	4,50	4,00	4,00	4,88	4,38	-10,24	-18,59
Ungheni	7,00	5,00	8,00	8,00	7,40	7,00	-5,41	-34,88

Sursa: www.agravista.md

* n/a - nu există valori

În luna octombrie vinetele au fost comercializate stabil pe toate piețele monitorizate. A predominat producția autohtonă, fiind de o calitate înaltă, ambalată în saci de plasă a câte 20 - 25 kg.

Tabelul 5. Evoluția prețurilor medii la vinete în luna octombrie 2010

VĂNĂȚĂ								
Piața	Preț mediu angro, lei/kg						Abatere, %	
	J. 07.10.10	J. 14.10.10	J. 21.10.10	J. 28.10.10	Sep. 2010	Oct. 2010	Oct.2010/ Sep.2010	Oct.2010/ Oct.2009
	Bălți	2,50	3,00	3,50	n/a	2,50	3,00	20,00
Cahul	2,50	3,00	3,00	n/a	2,74	2,83	3,28	-19,14
Chișinău Albișoara	2,50	3,50	4,00	4,00	2,50	3,50	40,00	-16,66
Edineț	1,50	1,50	1,50	n/a	1,50	1,50	-	-14,28
Ungheni	5,00	4,00	5,00	n/a	4,20	4,66	10,95	7,62

Sursa: www.agravista.md

* n/a - nu există valori

În perioada de referință, vinetele s-au comercializat la un preț mediu, care a variat între 1,50 – 5,00 lei/kg.

Cel mai mic preț de comercializare a vinetei pentru perioada de referință a fost înregistrat la Edineț (1,00 lei/kg), iar cel mai mare pe piața din Chișinău (6,00 lei/kg). Comparativ cu luna septembrie pe toate piețele a fost înregistrată o creștere a prețului. Această creștere se datorează micșorării cantității de vinete pe piață din cauza finisării sezonului de recoltare pentru acest produs.

Comparativ cu luna octombrie a anului precedent prețurile la vinete au înregistrat o scădere de până la 19,14%. Producătorii locali în anul curent au expus în comercializare o cantitate de vânătă mai mare față de aceeași perioadă a anului trecut.

Potrivit sursei de informație www.fresh-market.pl, în luna octombrie, pe piețele angro din Polonia ardeiul dulce produs autohton s-a comercializat la prețul mediu de 1,07 EUR/kg (17,59 lei/kg), iar ardeiul dulce producție de import din Spania a fost comercializat la prețul de 1,29 EUR/kg (21,10 lei/kg).

În aceeași perioadă pe piața din Rusia s-a comercializat ardei dulce de culoare roșie importat din Olanda la prețul mediu de 96,67 RUR/kg (37,46 lei/kg), iar ardeiul dulce de culoare verde a fost comercializat la prețul de 95,00 RUR/kg (36,81 lei/kg).

Vinetele importate din Spania au fost comercializate la prețul de 85,89 RUR/kg (33,28 lei/kg), iar producția autohtonă a fost comercializată la prețul mediu de 40,00 RUR/kg (15,50 lei/kg).

În perioada următoare cantitățile de ardei dulce și vinete se vor micșora, iar prețurile vor crește. Intermediarii vor prelua încet importurile la aceste produse.

Varză

Potrivit experților AGROinform cantitățile de varză comercializată în luna curentă, pe piețele monitorizate, au înregistrat o creștere enormă comparativ cu luna precedentă. Majoritatea producătorilor agricoli în luna curentă au început recoltarea în masă. Producția recoltată a fost expusă spre comercializare în a doua jumătate a lunii curente. Piețele agricole din Chișinău, Bălți și Cahul au fost supraîncărcate cu producție și au satisfăcut pe deplin cerințele consumatorului. La toate piețele monitorizate au predominat producătorii, care au comercializat mai bine de 80 % din producția totală. Au fost expuse în vânzare așa soiuri ca Slava, Albă de Buzău, Belosnejca. În a doua jumătate a lunii cu mult s-a îmbunătățit calitatea producției. S-a comercializat varză cu dimensiuni mai mari.

Tabelul 6. Evoluția prețurilor medii la varză albă în luna octombrie 2010

VARZA ALBĂ								
Piața	Preț mediu angro, lei/kg						Abatere, %	
	J. 07.10.10	J. 14.10.10	J. 21.10.10	J. 28.10.10	Sep. 2010	Oct. 2010	Oct.2010/ Sep.2010	Oct.2010/ Oct.2009
	Bălți	2,50	3,30	3,50	3,00	2,42	3,08	27,27
Cahul	2,50	3,00	2,80	5,00	2,82	3,33	18,08	8,82
Chișinău Albișoara	2,50	3,00	3,00	3,50	2,74	3,00	9,48	14,50
Edineț	2,50	3,00	3,50	3,50	2,40	3,13	31,42	30,41
Ungheni	3,00	3,00	3,00	4,00	3,40	3,25	-4,41	4,84

Sursa: www.agravista.md

* n/a - nu există valori

În luna curentă s-au mărit cantitățile de varză conopidă, care preponderent a fost comercializată la Chișinău și Bălți, exclusiv producție de origine autohtonă. Varza de pechin și varza brocolli a fost vândută numai la piața din Chișinău, cu prețul mediu de 10,50 lei/kg și corespunzător 42,50 lei/kg.

Varza roșie în perioada de referință a fost comercializată în cantități mici de către producători numai la piețele din Chișinău și Bălți (4,50 lei/kg).

Oferta și cererea mare de varză albă pe piețele agricole a influențat la stabilirea prețului de comercializare a producției. În perioada de referință la toate piețele monitorizate prețul mediu a înregistrat o tendință de creștere. Cel mai mic preț (2,00 lei/kg) a fost înregistrat pe data 7 octombrie la Ungheni și Chișinău, iar cel mai mare (5,00 lei/kg) la piața din Cahul. Cele mai mari cantități de varză albă s-au comercializat la prețul de 2,50 – 3,00 lei/kg

Comparativ cu aceeași perioadă a anului 2009 prețul a înregistrat o creștere la toate piețele monitorizate.

Potrivit sursei Fresh market, în luna curentă pe piețele angro din Rusia varza albă s-a comercializat la prețul mediu de 5,89 lei/kg, ce constituie cu 2,73 lei/kg mai scump decât în Moldova, datorită secetei ce a afectat Rusia. Pe piețele angro din Polonia varza albă s-a comercializat la prețul mediu de 0,25 EUR/kg (4,08 lei/kg).

Pentru perioada următoare schimbări esențiale nu se așteaptă. În prima jumătate a lunii oferta va rămâne la nivelul ultimei decade a lunii octombrie. Spre sfârșitul lunii atât oferta cât și cererea va fi în descreștere.

Cartofi

În luna octombrie cartoful autohton comercializat pe piața internă l-a dominat pe cel de import (Polonia). Cantitățile au fost destul de mari, îndeplinind cererea. Cele mai mari cantități de cartofi au fost comercializate ca de obicei pe piețele din Chișinău și Bălți de către producători, cât și intermediarii din raioanele Briceni, Edineț, Drochia. S-au comercializat cartofi de calitate înaltă. Sortimentul a fost bogat, cel mai des fiind întâlnite soiurile Irga, Lord, Aladin, Condor, Romano, Laura, Irga, Dezire.

În perioada de referință oscilațiile prețului au fost destul de mari și s-au încadrat între 3,50 – 5,00 lei/kg. Cel mai mic preț la cartofi s-a înregistrat la Edineț (3,50 lei/kg), iar cel mai mare la Ungheni (5,00 lei/kg).

Comparativ cu luna septembrie o mică descreștere a prețului s-a înregistrat doar pe piața din Cahul. Dacă să facem comparație cu perioada analogică din anul trecut, observăm, că prețurile au crescut considerabil pe toate piețele monitorizate.

Tabelul 7. Evoluția prețurilor medii la cartofi în luna octombrie 2010

CARTOFI								
Piața	Preț mediu angro, lei/kg						Abatere, %	
	J. 07.10.10	J. 14.10.10	J. 21.10.10	J. 28.10.10	Sep. 2010	Oct. 2010	Oct.2010/ Sep.2010	Oct.2010/ Oct.2009
	Bălți	4,00	4,00	3,80	4,00	3,80	3,95	3,95
Cahul	4,50	4,50	4,00	4,00	4,30	4,25	-1,16	25,74
Chișinău Albișoara	4,00	3,80	4,00	4,00	3,36	3,95	17,56	25,00
Edineț	3,50	3,50	3,50	3,50	3,36	3,50	4,17	40,00
Ungheni	5,00	5,00	5,00	5,00	4,60	5,00	8,70	38,89

Sursa: www.agravista.md

* n/a - nu există valori

În luna octombrie importul de cartofi din Polonia a fost neînsemnat, deoarece cererea este îndeplinită de cartofii autohtoni.

Comparativ cu luna septembrie prețurile pe piața din Moscova s-au majorat de la 15,00 – 16,00 RUR/kg (5,85 – 6,24 lei/kg) până la 16,00 – 18,00 RUR/kg (6,08 – 6,84 lei/kg). Creșterea prețului la cartofi în Moscova se datorează secetei din anul curent, ce sa stabilit în zonele agricole din Rusia.

În Polonia prețul la cartofi oscilează între 0,15 – 0,20 EUR/kg.

Pentru perioada următoare, pe piața internă, prețul la cartofi va fi stabil. Un factor ce ar putea influența ridicarea prețului în continuare este, deficitul de cartofi din Rusia, care va provoca majorarea cererii și a prețului la cartofii din Polonia, Belarusi și Ucraina.

Ceapă

În luna octombrie a fost înregistrată o creștere a cantității de ceapa expusă pe piețele angro din țară. Produsul a fost de calitate înaltă, bine calibrat, ambalat în saci de plasă. Ceapa a fost de origine autohtonă, excepție fiind ceapa roșie și albă, care a fost de import. Soiurile solicitate pe piață sunt Halțedon, Stutgarter Riesen, Prestige. Cererea la ceapă este în creștere. Consumatorii fac rezerve de ceapă pentru perioada rece a anului.

La piețele din Bălți și Chișinău comercializau ceapa atât producătorii, cât și intermediari, în proporții egale. Pe piețele regionale predomină producătorii.

Pe parcursul perioadei de referință prețurile au fost relativ constante. Cel mai mic preț a fost înregistrat la piața din Cahul și Chișinău (4,00 lei/kg) la începutul perioadei de referință, iar cel mai mare la Ungheni (6,00 lei/kg) la mijlocul aceleiași perioade.

Tabelul 8. Evoluția prețurilor medii la ceapa galbenă în luna octombrie 2010

CEAPĂ GALBENĂ								
Piața	Preț mediu angro, lei/kg						Abatere, %	
	J. 07.10.10	J. 14.10.10	J. 21.10.10	J. 28.10.10	Sep. 2010	Oct. 2010	Oct.2010/ Sep.2010	Oct.2010/ Oct.2009
	Bălți	4,50	4,50	4,50	4,50	3,90	4,50	15,38
Cahul	4,00	4,00	4,00	5,00	3,90	4,25	8,97	30,37
Chișinău Albișoara	4,00	4,50	4,50	4,80	3,50	4,45	27,14	30,88
Edineț	5,00	4,50	5,00	5,00	3,50	4,87	39,14	39,14
Ungheni	5,00	5,00	6,00	5,00	4,30	5,25	22,09	45,83

Sursa: www.agravista.md

* n/a - nu există valori

Comparativ cu luna octombrie 2009 prețurile la ceapă au înregistrat o majorare considerabilă la toate piețele monitorizate din țară.

În pofida volumului mare de ceapă pe piețele monitorizate prețul este în creștere. La moment pe piață predomină ceapa de origine autohtonă, însă în următoarea perioadă va apărea ceapa de import și prețul se va majora.

Pe piețele externe (Moscova, Polonia, Ucraina), conform www.fresh-market.ru, prețul la ceapă nu a suferit mari schimbări. Pe piața din Polonia (Bronishe) prețul la ceapă a fost de 0,33 – 0,30 EUR/kg (5,39 – 4,96 lei/kg). Pe piețele din Ucraina (Lvov și Copani) prețul s-a menținut stabil între 3,6 – 3,9 UAH/kg (5,25 – 5,81 lei/kg), numai pe piața din Lvov la sfârșitul perioadei de referință a fost înregistrată o creștere a prețului - 6,5 UAH/kg (9,68 lei/kg). Pe piețele din Moscova prețul la ceapă a fost de 11,50 – 12,00 RUB/kg (4,37 – 4.56 lei/kg).

Morcov

Luna curentă s-a caracterizat printr-o intensificare bruscă a ofertei și a cererii la acest produs. Potrivit studiilor efectuate de experții AGROinform, producătorii autohtoni dețin cantități suficiente de morcov pentru a îndeplini și în continuare piețele agricole cu producție. Cele mai mari cantități de morcov

dețin producătorii din raioanele Briceni, Edineț, Ungheni, Florești, Criuleni, Anenii Noi. În perioada de referință s-a comercializat preponderent producție de origine autohtonă, care a constituit mai mult de 80 % din producția totală. Spre sfârșitul lunii, cantitățile de morcov de origine autohtonă au fost în descreștere, influențat de condițiile climatice. Numai la piețele din Bălți și Chișinău în comercializare a fost expus și morcov importat din Polonia, Turcia și Belarusi. Toată producția de import a fost comercializată de către intermediari, de calitate înaltă, dimensiuni mari, ambalată în saci de plasă, iar aproximativ 30% din producție importată a fost absolut fără impurități.

Comparativ cu luna septembrie curent, la piețele din Cahul și Ungheni a fost înregistrată o mică descreștere a prețului la morcov, totalmente datorită creșterii ofertei.

Tabelul 9. Evoluția prețurilor medii la morcov în luna octombrie 2010

MORCOV								
Piața	Preț mediu angro, lei/kg						Abatere, %	
	J. 07.10.10	J. 14.10.10	J. 21.10.10	J. 28.10.10	Sep. 2010	Oct. 2010	Oct.2010/ Sep.2010	Oct.2010/ Oct.2009
	Bălți	4,00	4,50	4,50	6,00	4,20	4,75	13,09
Cahul	4,00	4,00	5,00	5,50	5,00	4,63	-7,40	10,23
Chișinău Albișoara	5,00	4,50	5,00	5,50	3,50	5,00	42,85	2,04
Edineț	5,00	4,50	3,50	3,50	3,70	4,13	11,62	-17,40
Ungheni	6,00	6,00	7,00	7,00	7,00	6,50	-7,14	-1,96

Sursa: www.agravista.md

* n/a - nu există valori

Pe piața din Rusia morcovul de import este comercializat la prețul mediu de 4,56 lei/kg, aproximativ cu 0,42 lei/kg mai mic decât prețul mediu în Moldova. La piața din Polonia morcovul a fost vândut cu prețul mediu de 0,21 EUR/kg (3,48 lei/kg).

Pentru următoarea perioadă pe piețele angro din țară se preconizează o prezență tot mai mare a producției de import. Producătorii autohtoni vor fi prezenți și în următoarea perioadă pe piețele monitorizate. E posibilă o mică creștere a prețului.